

اثربخشی روان درمانی گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کیفیت زندگی زنان مبتلا به سرطان پستان

سحر محبت بهار^۱، محمد اسماعیل اکبری^۲، فاطمه ملکی^۳
و محمد مرادی جو^۴

سرطان پستان از شایع ترین سرطان‌ها در زنان است که تأثیرات عمیقی بر سلامت روانی- اجتماعی و کیفیت زندگی زنان به جا می‌گذارد. هدف پژوهش حاضر، تعیین اثربخشی روان درمانی گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کیفیت زندگی زنان مبتلا به سرطان پستان بود. بدین منظور، طی یک پژوهش نیمه آزمایشی ۳۰ نفر از زنان مبتلا به سرطان پستان بیمارستان شهدای تجریش به شیوه‌ی نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به طور تصادفی در دو گروه آزمایشی (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) کاربندی شدند. گروه آزمایش طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای مبتنی بر پذیرش و تعهد را دریافت کردند ولی گروه کنترل مداخله‌ای دریافت نکرد. هر دو گروه در دو مرحله پیش آزمون و پس آزمون از نظر کیفیت زندگی مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که برنامه‌ی درمانی کیفیت زندگی آزمودنی‌های گروه آزمایش را در ابعاد سلامت جسمانی (فیزیکی)، سلامت روان شناختی و روابط اجتماعی، بهبود بخشیده است و می‌توان گفت که روان درمانی گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد، روشی موثر به منظور افزایش کیفیت زندگی مبتلایان به سرطان پستان است.

واژه‌های کلیدی: درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد، کیفیت زندگی، سرطان پستان

دریافت مقاله: 31 January 2014
پذیرش مقاله: 18 May 2014

مقدمه

براساس آمارهای جهانی، سرطان پستان شایع ترین سرطان تشخیص داده شده در زنان سراسر جهان محسوب می‌شود (جمال، بری، ستر، فرلی و همکاران، ۲۰۱۱). همچنین به عنوان شایع ترین و دومین علت مرگ ناشی از سرطان، در بین زنان ایرانی گزارش شده است (اکبری، خیام زاده، خوشنویس، نفیسی و همکاران، ۲۰۰۸). نتایج پژوهش‌ها حاکی از پیامدهای بارز ناشی از ابتلا به سرطان پستان؛ همچون مشکلات جسمانی (درد و خستگی)، مشکلات روانشناختی (اضطراب و افسردگی) و سایر

۱. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

۲. مرکز تحقیقات سرطان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۳. دپارتمان مشاوره، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران

۴. مرکز تحقیقات سرطان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران (نویسنده‌ی مسؤول) moradijoo@gmail.com

مشکلات روانی- اجتماعی در مبتلایان است که این امر به کاهش کیفیت زندگی؛ به خصوص در رابطه با زنان جوان تر منجر می‌شود (سو، مارش، لینگ، لیونگ و همکاران، ۲۰۰۹؛ اسپیگل و ریبا، ۲۰۱۵؛ صفائی، ضیغمی، طباطبایی و دهکردی، ۲۰۰۸؛ هرندی، انوشه، غفرانی پور، متظری و همکاران، ۲۰۱۲؛ اندرسون، گنر، بویر و استانتون، ۲۰۱۲).

در طی دو دهه‌ی اخیر، تعدادی از روان درمانی‌ها به عنوان موج سوم توسعه یافته‌اند که رفتار درمانی دیالکتیکی^۱ (DBT)، درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد^۲ (ACT)، طرحواره درمانی^۳، روان درمانی سیستم تحلیل شناختی- رفتاری^۴ (CBASP)، درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی^۵ (MBCT) و درمان فراشناختی^۶ (MCT) از جمله این درمان‌ها هستند؛ به عبارت دقیق‌تر می‌توان گفت که درمان شناختی- رفتاری اصطلاحی فراگیر برای یک مجموعه‌ی کلی از درمان‌های است و ACT یکی از اشکال متعدد CBT است (توهینگ، ۲۰۱۲). تفاوت عمده بین مداخله CBT و ACT در این است که پروتکل ACT بر شفاف‌سازی ارزش‌ها و اهداف، ضمن تاکید بر اشتیاق نسبت به تجربه نمودن همه هیجانات و موقعیت‌ها (راهبردهای اولیه مبتنی بر پذیرش) تمرکز دارد درحالی که پروتکل CBT بر تکنیک‌ها و آموزش‌های روانی به منظور تغییر افکار و رفتارها (راهبردهای اولیه مبتنی بر تغییر) متمرکز است (وترل، لیو، پترسون، افری و همکاران، ۲۰۱۱).

زمینه‌ی گرایی عملکردی^۷ مبنای فلسفی نظریه‌ی چارچوب رابطه‌های ذهنی^۸ است (FRT) که این نظریه، اساس ACT را تشکیل می‌دهد. FRT اذعان دارد که زبان برای توصیف، طبقه‌بندی، ارزیابی حل مساله، خلاقیت و ابتکار، حیاتی است. همچنین زبان برای توسعه، ابقاء و پیشرفت فرهنگ انسانی دارای اهمیت است در عین حال، RFT نشان می‌دهد که زبان یک منع اولیه از درد و رنج انسان نیز محسوب می‌شود (بریکر و تولیسون، ۲۰۱۱). بنابراین، روش‌های درمانی مربوط، بر یافتن راهکارهایی به منظور به کارگیری توانایی‌های زبانی ما تمرکز خواهند کرد و اینکه در همین حین بیاموزم که از آنها روی برگردانیم و هنگامی که سودمند نیستند، از آنها پیروی نکنیم (توهینگ، ۲۰۱۲).

ACT نامش (درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد) را از پیام اصلی اش می‌گیرد؛ آنچه خارج از کنترل شخصی ات است را پذیر و به عملی که زندگی ات را غنی می‌سازد، متعهد باش. هدف کمک به مراجع برای ایجاد یک زندگی غنی، کامل و معنادار است در عین پذیرش رنجی که زندگی به

1.Dialectical Behavior Therapy

5.Mindfulness-based Cognitive Therapy

2.Acceptance and Commitment Therapy

6.Metacognitive Therapy

3.Schema Therapy

7.Functional Contextualism

4.Cognitive Behavioral Analysis System

8.Relational Frame Theory

ناچار با خود دارد (ایزدی و عابدی، ۲۰۱۲). هیز، لوین، پلامب-ویلدجا، بیلات و همکاران (۲۰۱۳) معتقدند که شش فرآیند - پذیرش، گسلش^۱، ارتباط با زمان حال^۲، خود به عنوان زمینه^۳، ارزش‌ها^۴ و عمل متعهدانه^۵ - می‌توانند در تعریف ACT سازمان یابند. از این رو، می‌توان گفت که یک مداخله‌ی شناختی - رفتاری است که از فرآیندهای پذیرش و ذهن آگاهی و فرآیندهای تغییر رفتار و تعهد، به منظور ایجاد انعطاف پذیری روان‌شناختی استفاده می‌کند. بیشتر شیوه‌های ACT استعاره‌ای هستند. استعاره‌ها و تمرین‌ها به منظور درهم آمیختگی این فرآیندها، در جهت تمرکز بر انعطاف پذیری روان‌شناختی به عنوان یک کل استفاده می‌شوند. انعطاف پذیری روان‌شناختی، می‌تواند به صورت ارتباط با لحظه‌ی حاضر به عنوان انسانی آگاه، به طور کامل و بدون دفاع، همانظوری که هست و نه چیزی که فرد اظهار می‌کند هست و تداوم و یا تغییر در رفتار، در خدمت ارزش‌های انتخاب شده تعریف شود. این هدف اصلی مدل ACT است و همه‌ی شش فرآیند فوق با یکدیگر به منظور ایجاد انعطاف پذیری روان‌شناختی همکاری می‌کند (هیز، پیسترلو و لوین، ۲۰۱۲).

بطورکلی درمانگران ACT مراجعان را تشویق می‌کنند تا ضمن شناخت، مبارزه‌ی سودمند با محتواهای روانی را کاهش دهند و موضعی با پذیرش بیشتر را ایجاد کنند تا بتوانند در یک جهت ارزشمند حرکت کنند (بلوی، الیور و موریس، ۲۰۱۱). نتایج پژوهش در بررسی کاربردهای ACT نشان داده است مداخلاتی که اجتناب تجربه‌ای^۶ (EA) را کاهش می‌دهند و به افراد برای شناخت و تعهد نسبت به پیگیری اهداف ارزشمند کمک می‌کنند، در بهبود مشکلات گوناگون در زندگی سودمند هستند (بیگلن، هیز و پیسترلو، ۲۰۰۸)؛ به عنوان مثال در کاربرد ACT برای اختلالات اضطرابی، مراجع می‌آموزد تا به مبارزه با ناراحتی مرتبط با اضطراب خویش پایان دهد و با درگیرشدن در فعالیت‌هایی که او را به اهداف انتخابی زندگی (ارزش‌ها) نزدیک تر می‌کند، کنترل خود را اعمال کند. ACT به جای آموزش راهبردهای بیشتر و بهتر برای تغییر با کاهش افکار و احساسات ناخواسته، به مراجعان می‌آموزد تا برای آگاهی و مشاهده‌ی افکار و احساسات ناخوشایند همانگونه که هستند، مهارت کسب کنند (ایفترت، فورست، ارج، اسپیجو و همکاران، ۲۰۰۹). با توجه به آنچه گفته شد، پژوهش حاضر در صدد بود تا دریابد آیا روان‌درمانی گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کیفیت زندگی زنان مبتلا به سرطان پستان موثر است؟

1.defusion   3.self as context   5.committed action   7. experiential avoidance
2.the now   4.values   6.psychological flexibility

روش

پژوهش حاضر از نوع نیمه تجربی و بر اساس طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل است. جامعه‌ی این پژوهش، زنان مبتلا به سرطان پستان تحت پوشش مرکز تحقیقات سرطان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی بود. از این جامعه به روش نمونه‌گیری در دسترس ۳۰ نفر انتخاب و به طور تصادفی در دو گروه آزمایشی (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) کاربندی شدند. ملاکهای ورود شامل داشتن سن بین ۳۰ تا ۶۰ سال، سپری شدن حداقل ۱ ماه و حداقل ۶ ماه از زمان تشخیص، تحت شیمی درمانی یا پرتو درمانی قرار داشتن در گذشته یا حال، داشتن انگیزه برای شرکت در برنامه هنگام مصاحبه‌ی اولیه، عدم شرکت همزمان در دوره‌های روان شناختی دیگر و ملاکهای خروج عبارت بود از غیبت بیش از ۲ جلسه، وجود مشکلات جسمانی که مانع حضور شود. پیش از اجرای مداخله و بعد از اتمام آن آزمودنیها با پرسشنامه‌ی کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی^۱ (WHOQOL-BREF) مورد آزمون قرار گرفتند.

پرسشنامه‌ی کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی جهت سنجش کیفیت زندگی فرد در دو هفته‌ی اخیر مورد استفاده قرار می‌گیرد، این پرسشنامه شامل ۲۴ سوال در مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای در قالب ۴ حیطه سلامت جسمانی، سلامت روان شناختی، سلامت اجتماعی و سلامت محیطی است. در نتایج گزارش شده توسط گروه سازندگان مقیاس کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی که در ۱۵ مرکز بین‌المللی این سازمان انجام شده، ضریب آلفای کرونباخ بین ۰/۷۳ تا ۰/۸۹ برای خرده مقیاس‌های چهارگانه و کل مقیاس گزارش شده است (اسکوینگن، لتفی و اکانل، ۲۰۰۴). این پرسشنامه در ایران توسط نجات، منتظری، هلاکوبی، نایینی و همکاران (۲۰۰۶) ترجمه و استاندارسازی شده است. نمرات بعد از بررسی مفروضه‌های مربوط با روش تحلیل کواریانس مورد تحلیل قرار گرفتند. داده‌ها با هجدومین ویرایش نرم افزار SPSS تحلیل شد.

شیوه‌ی اجرا

پروتکل جلسات درمان مبتنی بر کتاب پذیرش و تعهد هیز، استروسال و ویلسون (۲۴) طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای، در ۴ هفته‌ی پیاپی برگزار شد و خلاصه‌ی محتوای هر جلسه در جدول ۱ ارایه شده است.

1.The World Health Organization's Quality of Life BREF

جدول ۱. خلاصه‌ی جلسات درمان**شرح جلسات به همراه تکلیف‌خانگی**

جلسه‌ی اول: آشنایی اعضا با درمانگر و یکدیگر، شرح قوانین گروه، آشنایی و توصیف کلی از رویکرد درمانی. تکلیف‌خانگی: فهرست نمودن ۵ نمونه از مهم ترین مشکلاتی که بیماران در زندگی با آن مواجه‌اند.

جلسه‌ی دوم: بررسی تکلیف جلسه‌ی قبل، سنجش مشکلات بیماران از نگاه ACT (استخراج تجربه‌ی اجتناب، آمیختگی و ارزش‌های فرد). تکلیف‌خانگی: تهیه‌ی فهرستی از مزایا و معایب و شیوه‌های کنترل مشکلات.

جلسه‌ی سوم: بررسی تکلیف جلسه‌ی قبل، تصریح ناکارآمدی کنترل رویدادهای منفی با استفاده از استعاره‌ها و آموزش تمایل نسبت به هیجانات و تجارب منفی. تکلیف‌خانگی: ثبت مواردی که بیماران موفق به کنارگذاشتن شیوه‌های ناکارآمد کنترل شده‌اند.

جلسه‌ی چهارم: بررسی تکلیف جلسه‌ی قبل، آموزش جدا کردن ارزیابی‌ها از تجارت‌با شخصی (استعاره فنجان بد) و اتخاذ موضع مشاهده‌ی افکار بدون قضایت. تکلیف‌خانگی: ثبت مواردی که بیماران موفق به مشاهده و عدم ارزیابی تجارت‌با و هیجانات شده‌اند.

جلسه‌ی پنجم: بررسی تکلیف جلسه‌ی قبل، ارتباط با زمان حال و در نظرگرفتن خود به عنوان زمینه (استعاره‌ی صفحه شطرنج) و آموزش فنون ذهن آگاهی. تکلیف‌خانگی: ثبت مواردی که بیماران قادر به نظاره‌ی افکار با استفاده از فنون ذهن آگاهی شده‌اند.

جلسه‌ی ششم: بررسی تکلیف جلسه‌ی قبل، شناسایی ارزش‌های زندگی بیماران و سنجش ارزش‌ها بر مبنای میزان اهمیت آنها. تکلیف‌خانگی: تهیه‌ی فهرستی از موانع پیش روی در تحقق ارزشها.

جلسه‌ی هفتم: بررسی تکلیف جلسه‌ی قبل، ارایه‌ی راهکارهای عملی در رفع موانع ضمن بکارگیری استعاره‌ها و برنامه‌ریزی برای تعهد نسبت به پیگیری ارزش‌ها. تکلیف‌خانگی: گزارشی از گام‌های پیگیری ارزش‌ها و اندیشیدن پیامون دستاوردهای جلسات.

جلسه‌ی هشتم: جمع‌بندی مفاهیم بررسی شده در طی جلسات، درخواست از اعضا برای توضیح دستاوردهایشان از گروه و برنامه آنها برای ادامه‌ی زندگی.

یافته‌ها

جدول ۲، مولفه‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را به تفکیک گروه کنترل و آزمایش نشان می‌دهد.

جدول ۲. مولفه‌های توصیفی نمرات کیفیت زندگی در پیش آزمون و پس آزمون

				پیش آزمون	مرحله	گروه	متغیر
sd	M	sd	M				
۲/۷۶	۱۹/۷۳	۳/۱۶	۲۰	پیش آزمون	گروه کنترل	سلامت جسمانی (فیزیکی)	
۲/۰۷	۲۲/۲	۲/۲۵	۲۰/۲۶	پیش آزمون	گروه آزمایش	گروه	
۱/۶۲	۱۶/۰۶	۲/۸۴	۱۷/۶۶	پیش آزمون	گروه کنترل	سلامت روان شناختی	
۲/۵۲	۱۹/۴۰	۲/۶۶	۱۷/۵۳	پیش آزمون	پیش آزمون	گروه آزمایش	
۱/۴	۷/۴۶	۱/۴	۸/۵۳	پیش آزمون	گروه کنترل	سلامت اجتماعی	
۱/۴۲	۱۰/۲	۱/۴۴	۸/۶۶	پیش آزمون	پیش آزمون	گروه آزمایش	
۳/۱۹	۲۳/۳۳	۳/۰۶	۲۵/۳۳	پیش آزمون	گروه کنترل	سلامت محضی	
۳/۳۵	۲۷/۴۶	۲/۷۲	۲۵/۶	پیش آزمون	پیش آزمون	گروه آزمایش	

برای مشخص شدن معناداری تفاوت بین متغیرهای فوق از تحلیل کوواریانس استفاده شد. همانگونه که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود، احتمال پذیرش فرض صفر برای مقایسه‌ی گروه‌های آزمایش و کنترل در پس آزمون همه‌ی زیر مقیاس‌های کیفیت زندگی از ۰/۰۵ کمتر است؛ به عبارت دیگر، پس از تعدیل نمرات پیش آزمون، تعامل بین آزمودنی‌های گروهها در پس آزمون زیر مقیاس‌های کیفیت زندگی تفاوت معنا داری وجود دارد.

جدول ۳. تحلیل کوواریانس گروه‌های کنترل و آزمایش با کنترل اثر پیش آزمون

متغیر	منبع تغییرات						
		اتا	Sig.	F	MS	df	SS
سلامت جسمانی	اثر پیش آزمون	۰/۱۶	۰/۰۲۷	۵/۴۸	۲۸/۲۵	۱	۲۸/۲۵
اثر گروه		۰/۲۳	۰/۰۰۸	۸/۱۵	۴۱/۹۸	۱	۷۱/۰۸
خطا				۵/۱۵	۲۷	۲۶/۲	
کل					۳۰	۱۲۷۵۱	
سلامت روانشناختی	اثر پیش آزمون	۰/۸۵	۰/۰۰۰	۱۶۳/۷۸	۱۰۸/۶۲	۱	۱۰۸/۶۲
اثر گروه		۰/۸۳	۰/۰۰۰	۱۳۲/۸۴	۸۸/۱	۱	۸۸/۱
خطا				۱/۶۶	۲۷	۱۷/۹	
کل					۳۰	۹۶۴۴	
سلامت اجتماعی	اثر پیش آزمون	۰/۷۸	۰/۰۰۰	۱۰۰/۸۳	۴۴/۲۷	۱	۴۴/۲۷
اثر گروه		۰/۸۱	۰/۰۰۰	۱۱۶/۶	۵۱/۲	۱	۵۱/۲
خطا				۱/۴۳	۲۷	۱۱/۸۵	
کل					۳۰	۲۴۵۳	
سلامت محیطی	اثر پیش آزمون	۰/۱۵	۰/۰۳۲	۵/۱۱	۴۷/۹۴	۱	۴۷/۹۴
اثر گروه		۰/۳۲	۰/۰۰۱	۱۲/۸۵	۱۲۰/۵	۱	۱۲۰/۵
خطا				۹/۳۷	۲۷	۲۵۳/۱۲	
کل					۳۰	۱۹۷۸۴	

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر نشان داد که آموزش گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر افزایش کیفیت زندگی زنان مبتلا به سرطان پستان تاثیر معناداری داشته است. به طور کلی نتایج پژوهشها حاکی از اثربخشی مداخلات روان شناختی و حمایتی بر افزایش کیفیت زندگی و سلامت هیجانی مبتلایان به سرطان پستان است (پارک، بای، جونگ و کیم، ۲۰۱۲؛ متسودا، یامايوکا، تنگو، متسودا و

همکاران، ۲۰۱۴؛ دلپیولت، کایرو، بریدارت، ویالا و همکاران، ۲۰۰۹). علیرغم اهمیت موج سوم درمان های شناختی- رفتاری از جمله رویکرد ACT به عنوان حوزه ای مهمی از روان درمانی های نوژهور که پژوهش ها از نقش موثر آن بر استرس، اختلالات اضطرابی، افسردگی و سایر شرایط بالینی حکایت دارند و اثربخشی آن را در افزایش کیفیت زندگی افرادی که از درد مزمن رنج می بردند، نشان داده اند (کاھل، ویتر و اشویگر، ۲۰۱۲؛ دونی، انگو و بلاس، ۲۰۱۲؛ دونی، بلاس و موستز، ۲۰۱۲) تنها تعداد اندکی از پژوهش ها به بررسی کاربرد های فنون ACT در روان درمانی بیماران مبتلا سرطان پرداخته اند از جمله می توان به پژوهش ویلیام هربرت، استوری و ویلسون (۲۰۱۵) اشاره نمود که رویکرد ACT را به عنوان یک مداخله ای موثر در سازگاری با سرطان معرفی می کنند. نتایج پژوهش های دیگر در حوزه ای کاربرد رویکرد ACT نشان می دهد که اجرای این مداخله منجر به ایجاد انعطاف پذیری روان شناختی در مبتلایان به سرطان می شود که این امر تغییراتی در کیفیت زندگی رنج و خلق بیماران را در پی دارد (فروس، لنه، کیروچی، بلاکچ، ۲۰۱۳).

همانطور که اشاره شد، ذهن آگاهی یکی از مفاهیم کلیدی در مدل ACT است که یافته ها نشان داده است مدیریت استرس سرطان بر مبنای ذهن آگاهی، قادر است در کاهش رنج روان شناختی و ارتقای کیفیت زندگی و سلامت معنوی نقش موثری را ایفا کند (فیش، اتریچ، شارپلین، هنکوک و همکاران، ۲۰۱۴). همچنین در پژوهشی اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر گروه های ناهمگونی از مراجعان مقاوم به درمان که دارای اختلالات محور یک و محور دو بوده اند، اثبات شده است (کلارک، کینگستون، ویلسون، بولدرستون و همکاران، ۲۰۱۲). در فراتحلیلی که پیرامون مقالات منتشر شده بین سالهای ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ صورت گرفت، نشان داده شد که ACT برای مجموعه ای گسترده ای از اختلالات شامل اختلالات اضطرابی، افسردگی، درد، وسوس موکنی، اختلالات سایکوتیک، سو مصرف مواد و مدیریت صرع و دیابت موثر بوده است (پول، ۲۰۰۹).

از آنجا که ابتلا به سرطان مستلزم راهبردهایی است تا بیماران را قادر به حفظ قدرت سازگاری با روند درمان کند، آموزش های روان شناختی می تواند نقش موثری را در تحقق این هدف ایفا کند به خصوص در رویکرد درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد که معتقد است مراجع هرگز به عنوان شکست خورده، آسیب دیده و یا دور از امید نگریسته نمی شود. در عوض این رویکرد همیشه نوعی از توانمندسازی است که زندگی مبتنی بر ارزش ها، غنا و پرمعنایی را در دسترس همه می داند. همچنین درد، جزئی از زندگی در نظر گرفته شده است نه یک وجود خارجی برای خلاص شدن از آن و پیشرفت به واسطه یک سطح مطلق از موقفيت تعریف نشده، بلکه انتخاب فزاینده، دربرگیرنده ای زمان

حال و گام رو به جلو در جهت یک زندگی ارزشمند در این رویکرد مورد تاکید است (هیز و همکاران، ۲۰۱۲).

به طور کلی پذیرش، فرآیندهای اصلی ACT برای تعهد را تسهیل می کند. فرآیندهای تعهد شامل استفاده از تمرینات تجربه ای و استعاره هاست تا به مراجعت کمک کند اهدافی که به طور هدفمند و معنادار در زندگی شان بر می گزینند را به طور کلامی بیان کنند (یعنی ارزش ها) و به تغییرات رفتاری پایدار که بر اساس این ارزش ها هدایت می شود، متعهد شوند (یعنی عمل متعهدانه). پذیرش افکار شخصی، هیجانات و احساسات به منظور تسهیل روند عمل متعهدانه ی هدایت شده براساس ارزش ها طراحی شده اند (بریکر و تولیسون، ۲۰۱۱). اجرای مداخله ی گروهی ذهن آگاهی و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد، ضمن فراهم نمودن بستری به منظور پذیرش هیجانات، با بکارگیری فنون ذهن آگاهی و سایر روش های ACT به آموزش بیماران برای رهایی از بند مبارزه ی بی حاصل و تلاش برای کنترل و حذف عواطف و تجارب منفی می پردازد و بیماران را به پیگیری ارزش ها و به دنبال آن تعهد نسبت به عمل بر مبنای ارزش ها ترغیب می کند؛ در نتیجه می توان گفت که این امر منجر به افزایش مولفه های کیفیت زندگی در زنان مبتلا به سرطان پستان می شود. از این رو می توان رویکرد ACT را به عنوان یک مداخله مناسب به منظور ارتقای توانمندی مبتلایان در سازگاری با بحران سرطان و کاهش عوارض روان شناختی ناشی از آن به کار برد.

با سپاس از سرکار خانم دکتر مریم خیام زاده، مدیریت محترم مرکز تحقیقات سرطان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و تمام بیماران عزیزی که ما را در اجرای این پژوهش یاری کردند.

References

- Akbari, M. E., Khayamzadeh, M., Khoshnevis, S. J., Nafisi, N., & Akbari, A. (2012). Five and ten years survival in breast cancer patients mastectomies vs. breast conserving surgeries personal experience. *Iranian Journal of Cancer Prevention*, 1(2), 53-56. (Persian)
- Berlim, M. T., Mattevi, B. S., Duarte, A. P. G., Thomé, F. S., Barros, E. J., & Fleck, M. P. (2006). Quality of life and depressive symptoms in patients with major depression and end-stage renal disease: A matched-pair study. *Journal of psychosomatic research*, 61(5), 731-734.
- Biglan, A., Hayes, S. C., & Pistorelo, J. (2008). Acceptance and commitment: Implications for prevention science. *Prevention Science*, 9(3), 139-152.
- Bishop, S. R., Lau, M., Shapiro, S., Carlson, L., Anderson, N. D., Carmody, J., & et al. (2004). Mindfulness: A proposed operational definition. *Clinical psychology: Science and practice*, 11(3), 230-241.
- Bond, F. W., Hayes, S. C., & Barnes-Holmes, D. (2006). Psychological flexibility, ACT, and organizational behavior. *Journal of Organizational Behavior Management*, 26(1-2), 25-54.
- Bricker, J., & Tollison, S. (2011). Comparison of motivational interviewing with acceptance and commitment therapy: A conceptual and clinical review. *Behavioural and cognitive psychotherapy*, 39(05), 541-559.
- Bloy, S., Oliver, J. E., & Morris, E. (2011). Using acceptance and commitment therapy with people with psychosis: A case study. *Clinical Case Studies*. 9(3), 347-359.
- Clarke, S., Kingston, J., Wilson, K. G., Bolderston, H., & Remington, B. (2012). Acceptance and Commitment Therapy for a heterogeneous group of treatment-resistant clients: A treatment development study. *Cognitive and Behavioral Practice*, 19(4), 560-572.

- Dionne, F., Blais, M. C., & Monestès, J. L. (2012). [Acceptance and commitment therapy in the treatment of chronic pain]. *Sante mentale au Quebec*, 38(2), 131-152.
- Dionne, F., Ngô, T. L., & Blais, M. C. (2012). [The psychological flexibility model: a new approach to mental health]. *Sante mentale au Quebec*, 38(2), 111-130.
- Dolbeault, S., Cayrou, S., Bredart, A., Viala, A. L., Desclaux, B., Saltel, P., ... & Dickes, P. (2009). The effectiveness of a psycho-educational group after early-stage breast cancer treatment: results of a randomized French study. *Psycho-Oncology*, 18(6), 647-656.
- Eifert, G. H., Forsyth, J. P., Arch, J., Espejo, E., Keller, M., & Langer, D. (2009). Acceptance and commitment therapy for anxiety disorders: Three case studies exemplifying a unified treatment protocol. *Cognitive and Behavioral Practice*, 16(4), 368-385.
- Fasih Harandy, T., Anoosheh, M., Ghofranipour, F., Montazeri, A., Ahmadi, F., Mohammadi, E., & et al. (2012). Health-related quality of life in Iranian breast cancer survivors: a qualitative study. *Payesh Health Monitor*, 11(1), 73-81. [Persian]
- Feros, D. L., Lane, L., Ciarrochi, J., & Blackledge, J. T. (2013). Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for improving the lives of cancer patients: a preliminary study. *Psycho-Oncology*, 22(2), 459-464.
- Fish, J. A., Ettridge, K., Sharplin, G. R., Hancock, B., & Knott, V. E. (2014). Mindfulness-based Cancer Stress Management: impact of a mindfulness-based programme on psychological distress and quality of life. *European journal of cancer care*, 23(3), 413-421.
- Harris, R. (2006). Embracing your demons: an overview of acceptance and commitment therapy. *Psychotherapy in Australia*, 12(4), 70.
- Hayes, S. C., Levin, M. E., Plumb-Vilardaga, J., Villatte, J. L., & Pistorello, J. (2013). Acceptance and commitment therapy and contextual behavioral science: Examining the progress of a distinctive model of behavioral and cognitive therapy. *Behavior Therapy*, 44(2), 180-198.
- Hayes, S. C., Pistorello, J., & Levin, M. E. (2012). Acceptance and commitment therapy as a unified model of behavior change. *The Counseling Psychologist*, 40(7), 976-1002.
- Hayes, S. C., Strosahl, K. D., & Wilson, K. G. (1999). *Acceptance and commitment therapy: An experiential approach to behavior change*. Guilford Press.
- Howard-Anderson, J., Ganz, P. A., Bower, J. E., & Stanton, A. L. (2012). Quality of life, fertility concerns, and behavioral health outcomes in younger breast cancer survivors: a systematic review. *Journal of the National Cancer Institute*, 104(5): 1-20.
- Hulbert-Williams, N. J., Storey, L., & Wilson, K. G. (2015). Psychological interventions for patients with cancer: psychological flexibility and the potential utility of Acceptance and Commitment Therapy. *European journal of cancer care*, 24(1), 15-27.
- Izadi, R., & Abedi, M. R. (2012). *Acceptance & Commitment Therapy*. Tehran: Jungle Publication. [Persian]
- Jemal, A., Bray, F., Center, M. M., Ferlay, J., Ward, E., & Forman, D. (2011). Global cancer statistics. *CA: a cancer journal for clinicians*, 61(2), 69-90.
- Kahl, K. G., Winter, L., & Schweiger, U. (2012). The third wave of cognitive behavioural therapies: what is new and what is effective?. *Current opinion in psychiatry*, 25(6), 522-528.
- Keng, S. L., Smoski, M. J., & Robins, C. J. (2011). Effects of mindfulness on psychological health: A review of empirical studies. *Clinical psychology review*, 31(6), 1041-1056.
- Matsuda, A., Yamaoka, K., Tango, T., Matsuda, T., & Nishimoto, H. (2014). Effectiveness of psychoeducational support on quality of life in early-stage breast cancer patients: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Quality of Life Research*, 23(1), 21-30.
- Nejat, S., Montazeri, A., Holakouie Naieni, K., Mohammad, K., & Majdzadeh, S. (2006). The World Health Organization quality of Life (WHOQOL-BREF) questionnaire: Translation and validation study of the Iranian version. *School of Public Health and Institute of Public Health Research*, 4 (4) :1-12. [persian]
- Park, J. H., Bae, S. H., Jung, Y. S., & Kim, K. S. (2012). Quality of life and symptom experience in breast cancer survivors after participating in a psychoeducational support program: a pilot study. *Cancer nursing*, 35(1), E34-E41.
- Pull, C. B. (2009). Current empirical status of acceptance and commitment therapy. *Current Opinion in Psychiatry*, 22(1), 55-60.
- Safaei, A., Zeighami, B., Tabatabaee, H. R., & Moghimi Dehkordi, B. (2008). Quality of life and related factors in breast cancer patients under chemotherapy. *Iranian Journal of Epidemiology*, 3(3), 61-66. (Persian)
- So, W. K., Marsh, G., Ling, W. M., Leung, F. Y., Lo, J. C., Yeung, M., & Li, G. K. (2009). The symptom cluster of fatigue, pain, anxiety, and depression and the effect on the quality of life of women

- receiving treatment for breast cancer: a multicenter study. In *Oncology nursing forum*. 36(4), E205-E214.
- Spiegel, D., & Riba, M. B. (2015). Managing Anxiety and Depression During Treatment. *The breast journal*, 21(1), 97-103.
- Skevington, S. M., Lotfy, M., & O'Connell, K. A. (2004). The World Health Organization's WHOQOL-BREF quality of life assessment: psychometric properties and results of the international field trial. A report from the WHOQOL group. *Quality of life Research*, 13(2), 299-310.
- Twohig, M. P. (2012). Acceptance and commitment therapy: Introduction. *Cognitive and Behavioral Practice*, 19(4), 499-507.
- Wetherell, J. L., Liu, L., Patterson, T. L., Afari, N., Ayers, C. R., Thorp, S. R., & Petkus, A. J. (2011). Acceptance and commitment therapy for generalized anxiety disorder in older adults: A preliminary report. *Behavior therapy*, 42(1), 127-134.

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 9 (No. 34), pp. 17-26, 2014

The effectiveness of group psychotherapy based on acceptance and commitment on quality of life in women with breast cancer

Mohabbat Bahar, Sahar

Alameh Tabatabae University. Tehran. Iran

akbari, Mohammad Esmail

Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Maleki, Fatemeh

Al Zahra University. Tehran. Iran

Moradi joo, Mohammad

Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Received: Nov 15, 2013

Accepted: March 08, 2013

Breast cancer is the most common cancer among women which leaves a profound impact on psychosocial health, and quality of life in women. The aim of this study was to determine the effectiveness of group psychotherapy based on acceptance and commitment on quality of life in women with breast cancer. To this end, in a semi-experimental study, 30 women with breast cancer were selected in available samples from Shohada-e Tajrish Hospital. They were randomly assigned into two groups of experiment ($n = 15$) and control ($n = 15$). The experimental group underwent 8 sessions of 90-minute group intervention based on acceptance and commitment. The control group did not undergo any intervention. Both the pre-test and post-test groups were evaluated in terms of quality of life. The results of analysis of covariance indicated that the quality of life therapy plan in subjects who were in experimental group has improved in dimensions of physical health, psychological health and social relations. It can be said that group psychotherapy based on acceptance and commitment, is an effective way to enhance quality of life in breast cancer patients.

Keywords: therapy based on acceptance and commitment, quality of life, breast cancer

Electronic mail may be sent to: moradijoo@gmail.com